

+Trettionde söndagen – älska Guds lag och bud!

”Jag är barmhärtig” (2 Mos 22:27), säger Herren till Mose. Så presenterar och uppenbarar Gud sig genom alla tider. När Gud blir människa i Jesus Kristus formulerar han detta på otaliga sätt i ord och gärning för att övertyga oss människor om denna sanning. I dagens evangelium ser vi hur vi i vår tur måste återspegla detta i vårt sätt att vara och handla. Guds lag och bud sammanfattas i vårt sätt att älska både Gud och vår nästa, ”På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna” (Matt 22: 40). Genom Guds människoblivande blir denna lag också ett glatt budskap, evangelium. I Jesus kommer all Guds kärlek och barmhärtighet oss till mötes i mänsklig gestalt och uttrycks med mänskliga ord och handlingar, för att vi till fullo skall förstå och ta emot detta evangelium och göra det till vår lag, som upplyser och vägleder oss i allt vad vi är och gör.

Det finns i grund och botten ingen skillnad mellan evangelium och lag. Vissa har lite svårt att glädja sig över lag och bud. De tycker det låter för strängt och krävande. Men vi vingliga och bångstyriga människor behöver ha fast mark under våra fötter. Inte minst i vår tid, när man så lätt hamnar på gungfly och allt bara flyter, måste vi vara oändligt tacksamma för Guds oföränderliga och eviga lag, som just uttrycker hans innersta väsen och vad det betyder för vårt sätt att vara och handla. Vi är skapade som Guds avbild och kallade att bli mer och mer gudlika genom Guds nåd i Jesus Kristus. Därför är det så viktigt att vi älskar hans lag och låter oss vägledas av den i alla avseenden, utan inskränkning. Om vi tar emot den med tacksamhet och ”med den glädje som den helige Ande ger” (1 Thess 1:6), förändras vi i grunden. Vi har säkert alla sett bilder av fromma judar som dansar i glädje med Guds lag i famnen. Jag brukar ibland säga, att vi bara kan överleva som troende kristna i en sekulär miljö, om vi lär oss att finna vår djupaste glädje i tron på Gud och hans evangelium.

I dagens kollektbön bad vi just om detta: ”låt tron, hoppet och kärleken växa i oss, så att vi älskar dina bud och uppnår vad du lovat oss”. De tre teologala dygderna, tro, hopp och kärlek, hör oupplösligt samman. De inriktar oss på Gud och gör att vi finner vår största glädje i att få tillhöra honom, tjäna honom och efterlikna honom. De utgör vår ständiga kontaktyta med Gud. De är ett slags antenner som fångar upp Andens ingivelser och impulser, så att vi kan leva i bön och helt konkret i ord och gärning förverkliga Guds lag och bud.

”Om någon älskar mig”, säger Jesus, ”bevarar han mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skall komma till honom och stanna hos honom” (Joh 14:23). Genom dopet bor den treenige Guden djupt inom oss. Sedan hänger det på oss, om denna nåd tas emot och förvandlar oss, så att Guds närvaro lyser upp oss inifrån och fyller oss med glädje och tacksamhet. Om vi bevarar Jesu ord och gör

dem till riktmärke och ledfyr för hur vi skall leva och handla, då befästs denna Andens glädje inom oss. Då får vi också Andens kraft att förverkliga Guds lag och bud i vårt vanliga liv. Den inre nåden, Treenighetens liv inom oss, måste alltid bli fruktbar i vårt yttre liv och vårt handlande. Annars hamnar vi i splittring och uppsplätning.

Redan Mose fick Guds ledning för hur han skulle älska Guds bud och förverkliga det i sitt handlande: ”En främling skall du inte förorätta eller förtrycka. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land. Änkor och faderlösa skall ni inte behandla illa” (2 Mos 22:-21-22). Ingenting är nytt under solen. Också i vår tid är det ungefär likadant. Hur vi behandlar en främling, en faderlös, en fattig är alltid ett kriterium på om vi älskar Guds lag och är villiga att lyda hans bud. Hur ofta har inte vår helige fader påven Franciskus påmint oss om detta ”främlingens och broderns sakrament” som man ibland säger för att övertyga oss om att det är allvar, blodigt allvar. Samtidigt vet vi att vi kommer till korta, men Gud tröttnar aldrig på att lyssna till den som inte vi vill lyssna på. ”Om han måste ropa till mig, så skall jag höra, ty jag är barmhärtig” (2 Mos 22:27).

Vi kan inte dra växlar på Guds barmhärtighet utan bara nyktert och ödmjukt konstatera att vi aldrig helt kan motsvara Guds förväntningar. Bara Gud är helig. Vi är och förblir syndare i ständigt behov av hans frälsning och förlåtelse. Samtidigt är hans förlåtelse det stora beviset på hans barmhärtighet och kärlek. Om vi verkligen tar emot den i tacksamhet och glädje, färgar den av sig på oss och kan förvandla vår självtillräcklighet till självutgivelse. Jesus har dött på korset för att överbevisa oss om Guds kärlek till oss, som korsfäster honom genom våra synder. Steg för steg kan vår tro på korsets seger befria oss från vår fångenskap under synd och själviskhet. Guds lag är alltid befriande. Han vill upprätta och förnya oss genom sina bud. Återigen ser vi att evangelium och lag går samman. Som de ombytliga varelser vi är behöver vi lag och bud, när vi är svaga och frestas, liksom vi behöver evangelium, när vi är nedbrutna över egna och andras brister.

Mer och mer kan vi växa i tillit till Guds barmhärtighet, som möter oss i otaliga skepnader. Mer och mer kan vi visa Gud vår kärlek genom att försöka återspegla hans godhet och barmhärtighet i vårt konkreta liv. Litar vi på Guds försyn, då upptäcker vi ständigt hur han har lagt förberedda gärningar på vår väg, som bara ligger där och väntar på att vi skall plocka upp dem och omsätta dem i praktiken. Det är ett av livets största glädjejämnar, när vi verkligen förstår hur nära Gud är oss, både djupt inom oss och i allt det som möter oss under livets väg. Därför behöver vi växa i tro, hopp och kärlek, så att vi älskar Guds bud – och en gång får uppnå vad han lovat oss.